

Jaarverslag lezingen 2015

door Theo van de Graaf

Op 19 januari hield Philip Friskorn een lezing over het koude noorden met als titel: "Nordic, wildernis op het dak van Europa". We werden meegevoerd door de natuur van Noord-Europa. In de arctische klimaatzone maakten we de korte zomer mee, waarin de zon 24 uur per etmaal niet ondergaat. We zagen de spectaculaire kleurenpracht in de kort durende herfst, gevolgd door de eerste sneeuwbedekking in oktober. Prachtige beelden waren er van papagaaiduikers die in april aankomen op een eiland in de Barentssee om daar in de sneeuw hun broedterritorium in te nemen. Het was weer een bijzonder mooie lezing met gelukkig ook een zeer goede opkomst.

Op 16 maart volgde een lezing door Piet Bremer over "De spannende levenswandel van planten in de natuur". Op het eerste gezicht lijken planten saaier dan dieren, maar wie beter kijkt naar wilde planten, leert zien dat het om aparte individuen gaat en ontdekt dat ook deze een verhaal te vertellen hebben. Ze moeten zich verstigen, zetten in op groei en op volwassen worden, maar moeten tegelijk allerlei gevaren doorstaan voordat ze kunnen bijdragen aan een nieuwe generatie. Sommige soorten doorlopen een snelle ontwikkeling, andere nemen er de tijd voor en kunnen heel oud worden. Het werd een boeiende lezing.

Op 21 september werd een extra lezing gegeven door Jeroen Kloppenburg over diersporen. Dieren verstoppen zich doorgaans goed voor ons. Sporen van dieren vertellen ons over een wereld waarvan wij meestal geen weet hebben. Ze vertellen ons waar ze voorkomen, wat ze eten en hoe ze gebruik maken van het landschap. Met een basiskennis van diersporen zal een wandeling door het bos nooit meer hetzelfde zijn. Op deze leerzame avond heeft Jeroen ons meegenomen in de geheimzinnige wereld van de diersporen.

Jaap Veneboer hield op 19 oktober een lezing over de wondere wereld van de zwammen. Jaap heeft in de loop der jaren duizenden foto's van paddenstoelen gemaakt. Op deze avond liet hij ons een kleine selectie daarvan zien. Bij het woord paddenstoel denk je al gauw aan het "rood met witte stippen" van de vliegzwam. Die kregen we inderdaad te zien, maar er was nog zoveel meer, een bonte verscheidenheid aan vormen en kleuren, van decimeters groot tot piepklein. We hebben onze ogen uitgekeken. En dan te bedenken dat er wel meer dan 5000 soorten in ons land voorkomen. We hebben ons geen moment verveeld.

Op 16 november gaf Stef van Rijn een lezing over zijn onderzoeken naar wespdiëven. Voor de doorsnee natuurliefhebber zijn wespdiëven geheimzinnige bosvogels waarover we maar weinig kennis hebben. Door modern onderzoek komen we meer te weten. Een aantal dieren werd uitgerust met GPS-loggers waardoor het mogelijk werd hun gangen nauwkeurig te volgen. Daarbij bleek dat met name de vrouwtjes in de broedtijd grote afstanden afleggen en soms wel dagenlang wegblijven op zoek naar voedsel voor de jongen. Intussen blijven de mannetjes wel in hun territorium en dus dicht bij het nest. Ook was op deze manier nauwkeurig de trek van individuen te volgen tot ver in Afrika. Het werd een buitengewoon interessante lezing die tot ver na tien uur duurde.

Op het moment van schrijven moest de laatste lezing van het jaar nog plaatsvinden. Op 21 december stond een lezing door Machiel de Vos in de planning met als titel: "Peru, verscheidenheid van natuur en cultuur." In de aankondiging lees ik over aansprekende landschappen van de Andes, over het Manu regenwoud, het Titicacameer, condors, incasterns en roodpootaalscholvers en bovendien over de erfenissen van de indianen in Machu Picchu. Dat belooft heel wat. Het fotografiewerk van Machiel kennende zal het een prachtige avond geworden zijn.